

63.3(4Бел)-02я73

Г516

Сацыяльна-гуманітарны цыкл.

Базавы кампанент

ГІСТОРЫЯ
БЕЛАРУСКАЙ
ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

Данушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь
у якасці вучэбнага дапаможніка
для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі

771137

Пад агульнай рэдакцыяй І. А. Марзалюка

Устава адукацыйнай
"Гомельскай дзяржаўнай універсітэту
імя Францыска Скарыны"

БІБЛІЯТЭКА

Мінск
«Адукацыя і выхаванне»

2022

УДК [94+321](476)(075.8)

ББК 63.3-3(4Бел)я73

Г51

Серыя заснавана ў 2022 г.

Аўтары: *І. А. Марзалюк* (уступ, тэмы 1.2, 1.3, 1.6, 1.8, 2.1–2.4, 3.1–3.3, заключэнне); *А. Г. Каханоўскі* (тэмы 1.4, 2.3, 2.4, 3.2); *С. М. Ходзін* (тэмы 1.5–1.7, 2.1–2.5, 3.4); *Д. У. Дук* (тэма 1.2); *С. М. Цемушаў* (уступ, тэмы 1.1, 1.2, 2.3–2.5, 3.5, заключэнне, метадычны апарат); *П. І. Брыгадзін* (тэмы 1.5, 3.2); *А. В. Бурачонок* (тэмы 1.6, 1.8, 2.2–2.4, 3.4, 3.5); *В. Ф. Гігін* (тэмы 1.1, 2.6, 3.3, 3.5)

Навуковы рэдактар: доктар гістарычных навук, дацэнт *Г. Г. Краско*

Вучэбны дапаможнік рэкамендаваны Рэспубліканскім саветам па гістарычнай палітыцы пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (пракаол № 3 ад 12 ліпеня 2022 г.)

Картаграфічныя матэрыялы: *С. М. Цемушаў*, *В. М. Цемушаў*

Рэцэнзенты: кафедра ўсеагульнай гісторыі ўстановы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны» (доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры ўсеагульнай гісторыі *М. М. Мязга*); доктар гістарычных навук, прафесар, прафесар кафедры псіхалогіі ўстановы адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава» *В. А. Космач*; кандыдат філалагічных навук, дацэнт, загадчык кафедры мовазнаўства і лінгвапрактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» *Д. В. Дзятко* (тэрміналагічны аспект); доктар педагагічных навук, прафесар *В. Ф. Русецкі*

ЗМЕСТ

УСТУП	4
РАЗДЗЕЛ 1. Асноўныя этапы развіцця беларускай дзяржаўнасці	6
Тэма 1.1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну.....	6
Тэма 1.2. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.....	22
Тэма 1.3. Вялікае Княства Літоўскае — поліэтнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы	51
Тэма 1.4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі	101
Тэма 1.5. Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917—1941 гг.	122
Тэма 1.6. Вялікая Айчынная вайна — ключавая падзея наваейшай гісторыі.....	164
Тэма 1.7. Аднаўленне і пасляваенная мадэрнізацыя БССР.....	206
Тэма 1.8. Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь	219
РАЗДЗЕЛ 2. Асновы дзяржаўнага ладу Рэспублікі Беларусь	233
Тэма 2.1. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы	233
Тэма 2.2. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.....	249
Тэма 2.3. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады	260
Тэма 2.4. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады	279
Тэма 2.5. Рэгіёны Беларусі	304
Тэма 2.6. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні.....	320
РАЗДЗЕЛ 3. Беларусь на мяжы культур і цывілізацый	331
Тэма 3.1. Этымалогія беларусаў і паходжанне назвы «Беларусь».....	331
Тэма 3.2. Народы і рэлігіі Беларусі.....	354
Тэма 3.3. Дзяржаўныя сімвалы Беларусі	379
Тэма 3.4. Сацыяльна-эканамічная мадэль сучаснай Беларусі.....	396
Тэма 3.5. Беларусь у геапалітычнай прасторы	409
ЗАКЛЮЧЭННЕ	430
Літаратура	432
Храналогія развіцця беларускай дзяржаўнасці.....	438

Установа адукацый
"Гомельскі гарадзкі ўніверсітэт
імя Францыска Скарыны"

БІБЛІЯТЭКА

Вучэбнае выданне

Сацыяльна-гуманітарны цыкл. Базавы кампанент

Марзалюк Ігар Аляксандравіч
Каханюўскі Аляксандр Генадзьевіч
Ходзін Сяргей Мікалаевіч і інш.

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

Вучэбны дапаможнік

Рэдактары	<i>В. В. Мінянкова, А. В. Міронава, Л. У. Языковіч</i>
Камп'ютарная вёрстка	<i>В. А. Праходская, А. П. Шаціла</i>
Карэктары	<i>А. В. Афанасенка, В. Д. Дзяруга, Н. А. Сячко</i>

У аформленні выдання выкарыстаны ілюстрацыі з асабістых архіваў
І. А. Марзалюка, С. М. Цемушавы, Д. У. Дука, з адкрытых інтэрнэт-крыніц.

Падпісана да друку 26.08.2022. Фармат 70×100 ¹/₁₆.
Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 36,4.
Ул.-выд. арк. 38,0. Дадатковы тыраж 3500 экз. Заказ 1729.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне»».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/19 ад 02.08.2013.
Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск.

Адкрытае акцыянернае таварыства «Паліграфкамбінат імя Якуба Коласа».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 2/3 ад 10.09.2018.
Вул. Каржанеўскага, 20, 220024, г. Мінск